

CAM KẾT MỞ CỬA CÁC THỊ TRƯỜNG DỊCH VỤ VIỆT NAM TRONG WTO – TPP- EVFTA

Rà soát mức độ tương thích của PLVN và Các đề xuất

Nguyễn Thị Thu Trang
Đại diện Nhóm rà soát

Các nội dung chính

- Việt Nam đã cam kết mở cửa như thế nào?
- Việt Nam đã thực hiện mở cửa như thế nào?
- Các khuyến nghị hoàn thiện

Việt Nam đã cam kết mở cửa như thế nào trong WTO – TPP và EVFTA?

Lĩnh vực mở cửa

Không xác định được chính xác số lượng các phân ngành dịch vụ có cam kết mở cửa

Lý do 1: Phương pháp đàm phán

- WTO, EVFTA: Chọn – cho
- TPP: Chọn – bỏ

Lý do 2: Lĩnh vực dịch vụ: CPC

- Đàm phán theo cả CPC 3-4-5 số
- Đàm phán theo cả CPC *, **
- Đàm phán theo cả CPC và Miêu tả (không CPC)

Ngành dịch vụ có cam kết	Phân ngành dịch vụ cấp 1 có cam kết
1. Các dịch vụ kinh doanh	<ul style="list-style-type: none"> - Dịch vụ chuyên môn (pháp lý, thuế, kiểm toán/kế toán, kiến trúc, tư vấn kỹ thuật...) - Dịch vụ máy tính và các dịch vụ liên quan - Dịch vụ nghiên cứu và phát triển KHTN - Dịch vụ cho thuê không kèm người điều khiển - Dịch vụ kinh doanh khác (quảng cáo, nghiên cứu thị trường, tư vấn quản lý, phân tích kiểm định kỹ thuật, dịch vụ liên quan tới sản xuất, bảo dưỡng máy móc, lau dọn, đóng gói, chụp ảnh...)
2. Các dịch vụ thông tin	<ul style="list-style-type: none"> - Bưu chính - Chuyển phát - Viễn thông - Nghe nhìn - Phân phối băng đĩa hình
3. Dịch vụ xây dựng và các dịch vụ kỹ thuật liên quan	<ul style="list-style-type: none"> - Thi công nhà cao tầng - Xây dựng công trình kỹ thuật dân dụng...
4. Dịch vụ phân phối	<ul style="list-style-type: none"> - Đại lý, bán buôn, bán lẻ - Nhượng quyền thương mại...
5. Dịch vụ giáo dục	<ul style="list-style-type: none"> - Giáo dục phổ thông - Giáo dục bậc cao, giáo dục cho người lớn...
6. Dịch vụ môi trường	<ul style="list-style-type: none"> - Xử lý nước thải, rác thải - Dịch vụ vệ sinh - Dịch vụ bảo vệ thiên nhiên, Dịch vụ đánh giá tác động môi trường...

Ngành dịch vụ có cam kết	Phân ngành dịch vụ cấp 1 có cam kết
7. Dịch vụ tài chính	<ul style="list-style-type: none"> - Bảo hiểm và dịch vụ liên quan - Ngân hàng và dịch vụ tài chính liên quan - Chứng khoán
8. Dịch vụ y tế và xã hội	<ul style="list-style-type: none"> - Dịch vụ bệnh viện, dịch vụ nha khoa, dịch vụ khám bệnh - Dịch vụ hạ tầng y tế - Dịch vụ xã hội và dịch vụ liên quan tới sức khỏe
9. Dịch vụ du lịch	<ul style="list-style-type: none"> - Khách sạn, nhà hàng - Đại lý lữ hành, điều hành tour du lịch
10. Dịch vụ giải trí, văn hóa, thể thao	<ul style="list-style-type: none"> - Dịch vụ giải trí (nhà hát, nhạc sống, xiếc) - Dịch vụ khác (trò chơi điện tử...) - Võ thuật, thể thao mạo hiểm...
11. Dịch vụ vận tải	<ul style="list-style-type: none"> - Vận tải biển (vận tải, hỗ trợ vận tải như kho bãi, thông quan, xếp dỡ container...) - Vận tải thủy nội địa (vận tải, sửa chữa tàu) - Vận tải hàng không (bán tiếp thị sản phẩm, đặt giữ chỗ bằng máy vi tính, bảo dưỡng sửa chữa máy bay, điều hành mặt đất, dịch vụ bay đặc biệt, phục vụ bữa ăn trên máy bay...) - Vận tải đường sắt - Dịch vụ vận tải khác (đường ống, không gian, kéo đẩy...) - Dịch vụ hỗ trợ mọi phương thức vận tải (xếp dỡ container, kho bãi, đại lý vận tải hàng hóa, nạo vét...)

Mức độ mở cửa

- **Mở cửa hoàn toàn**
  - Kế toán, kiểm toán, thuế, kiến trúc, quy hoạch đô thị, máy tính, nghiên cứu và phát triển KHTN, tư vấn quản lý
  - Thi công xây dựng
  - Giáo dục bậc cao, giáo dục khác
  - Xử lý nước thải, rác thải, đánh giá tác động môi trường
  - Bệnh viện
  - Nhà hàng, khách sạn
  - Dịch vụ hỗ trợ vận tải biển (xếp dỡ container, kho bãi, môi giới hải quan...)

Mức độ mở cửa

- **Mở cửa tương đối rộng**
  - Dịch vụ pháp lý, bảo dưỡng sửa chữa máy móc thiết bị...
  - Phân phối (bán buôn, bán lẻ, đại lý)

Mức độ mở cửa

- **Mở cửa hạn chế**
  - Khai thác mỏ
  - Viễn thông, nghe nhìn
  - Dịch vụ ngân hàng và các dịch vụ liên quan
  - Đại lý lữ hành
  - Giải trí, trò chơi điện tử
  - Vận tải biển, thủy nội địa, hàng không,

Mức độ mở cửa

- **Chưa cam kết**
  - Một số dịch vụ kinh doanh (in, trưng cầu ý kiến công chúng, điều tra và an ninh, đăng kiểm, cung ứng nhân sự, đánh bắt cá...)
  - Truyền thông đại chúng, phân phối băng đĩa hình
  - Chợ truyền thống, sàn giao dịch hàng hóa
  - Dịch vụ hạ tầng y tế cho dân cư (không phải bệnh viện)
  - Mỹ thuật, nghệ thuật biểu diễn, các hoạt động văn hóa khác; di sản văn hóa; sở xố, đánh bạc, thể thao mạo hiểm...
  - Vận tải biển nội địa; điều hành mặt đất; xây dựng vận hành quản lý cảng sông-biển-sân bay...; đường sắt; vận tải đường bộ nội địa

Mức độ mở cửa

Các mức độ mở cửa

Trường hợp 1: WTO = EVFTA = TPP

- Tất cả các dịch vụ chưa cam kết
- Tất cả các dịch vụ đã mở hoàn toàn trong WTO
- Một số dịch vụ mở cửa hạn chế (ví dụ khai thác mỏ, dịch vụ nghe nhìn)

Mức độ mở cửa

Các mức độ mở cửa

Trường hợp 2: WTO = EVFTA < TPP

- Dịch vụ nghiên cứu và phát triển KHXXH, dịch vụ quảng cáo, phân tích kiểm định kỹ thuật, tư vấn kỹ thuật, bảo dưỡng máy móc thiết bị
- Dịch vụ liên quan tới sản xuất
- Dịch vụ đại lý lữ hành và điều hành tour
- Tổ chức sự kiện thể thao
- Vận tải biển, hỗ trợ vận tải biển; vận tải hàng không

Mức độ mở cửa

Các mức độ mở cửa

Trường hợp 3: WTO = TPP < EVFTA

- Dịch vụ xã hội và dịch vụ liên quan tới sức khỏe; dịch vụ cho thuê máy móc thiết bị khác
- Vận tải biển; điều hành mặt đất, phục vụ bữa ăn trên máy bay

Mức độ mở cửa

Các mức độ mở cửa

Trường hợp 4: WTO < EVFTA, TPP

- Dịch vụ y tế do bà đỡ, y tá, bác sỹ trị liệu và nhân viên y tế không chuyên; dịch vụ lau dọn các tòa nhà; dịch vụ chụp ảnh đặc biệt; dịch vụ cho thuê tàu không kèm người lái; hội chợ, triển lãm
- Dịch vụ bưu chính, chuyển phát
- Dịch vụ phân phối
- Dịch vụ vệ sinh và dịch vụ tương tự; dịch vụ làm sạch khí, xử lý tiếng ồn; bảo vệ thiên nhiên phong cảnh
- Dịch vụ hỗ trợ các phương thức vận tải khác (kiểm tra vận đơn, môi giới vận tải, giám định hàng hóa, chuẩn bị chứng từ vận tải...); dịch vụ bảo hành và sửa chữa tàu biển, tàu thủy nội địa, máy bay; xếp dỡ container hàng hải; đại lý vận tải hàng hóa

Việt Nam đã mở cửa các thị trường dịch vụ như thế nào?

- **Mở cửa bằng pháp luật**
  - PLVN
  - Cam kết quốc tế
- **Mở cửa bằng thực tiễn**
  - Cơ quan Nhà nước áp dụng pháp luật
  - Ý kiến/quyết định của Cơ quan Nhà nước

Các tình huống PLVN và cách xử lý

Tình huống	Hướng xử lý
Ưu tiên áp dụng cam kết quốc tế	Chỉ áp dụng nếu cam kết đó nằm trong Danh mục áp dụng trực tiếp tại Nghị quyết 71
PLVN <u>có</u> quy định minh thị về điều kiện đầu tư	
PLVN có quy định rõ về điều kiện đầu tư	Theo quy định của PLVN
PLVN có quy định mâu thuẫn nhau	Theo quy định có giá trị pháp lý cao hơn, mới hơn
PLVN <u>không có</u> quy định minh thị về điều kiện đầu tư	
PLVN có quy định chung cho các chủ thể nhưng không có quy định riêng cho nhà đầu tư nước ngoài	Theo quy định áp dụng chung cho các chủ thể (suy đoán là mở cửa không hạn chế)
PLVN không có quy định về điều kiện đầu tư, kinh doanh trong ngành nghề, lĩnh vực dịch vụ liên quan	Theo quy định áp dụng chung của pháp luật đầu tư – doanh nghiệp (suy đoán là mở cửa không hạn chế)

Kết quả rà soát

- **Trường hợp 1: PLVN đã tương thích với cam kết**
  - Do mở đúng như cam kết
  - Do mở hơn cam kết
  - Do không có bất kỳ điều kiện riêng nào đối với nhà đầu tư nước ngoài
  - Do không có quy định về điều kiện đầu tư, kinh doanh (không có gì hoặc chỉ có quy định về hoạt động)
- **Trường hợp 2: PLVN chưa tương thích**
  - Do mở dưới mức cam kết
- **Trường hợp 3: Không rõ PLVN đã tương thích hay chưa**
  - Do phụ thuộc vào biện pháp thực tế
  - Do không thể xác định được

Kết quả rà soát

Cam kết	WTO	TPP	EVFTA
Số nhóm dịch vụ được rà soát (không phân biệt cấp độ CPC)	98	98	98
Số nhóm dịch vụ PLVN đã mở bằng hoặc hơn mức cam kết (đã tương thích)	85	81	84
Số nhóm dịch vụ PLVN mở dưới mức cam kết (chưa tương thích)	10	14	11
Số nhóm dịch vụ không rõ VN đã mở phù hợp với cam kết hay chưa	3	3	3
Các nhóm dịch vụ mà PLVN không có quy định về điều kiện đầu tư kinh doanh	22		
Các nhóm dịch vụ mà PLVN không quy định riêng về điều kiện đối với nhà đầu tư nước ngoài	32		

Kết quả rà soát

Ví dụ về các trường hợp mở cửa “vô ý”:

- ***Do không quy định điều kiện đầu tư riêng***
  - Giải trí
  - Kinh doanh trò chơi điện tử
  - Dịch vụ thú y
  - Bảo vệ, duy trì và tu bổ di sản vật thể
  - Võ thuật khí công, thể thao mạo hiểm
  - Dịch vụ phục vụ bữa ăn trên máy bay...
- ***Do không quy định về điều kiện đầu tư kinh doanh***
  - Điều tra, đánh giá rừng tự nhiên
  - Khai mỏ (trừ dầu khí...)
  - Đóng gói hàng hóa
  - Hội chợ triển lãm
  - Phân phối băng đĩa...

Việt Nam cần làm gì?

Mục tiêu

- Mở cửa đúng cam kết!
- Mở cửa một cách khôn ngoan?
  - Mở cửa một cách có ý thức
  - Mở cửa một cách minh bạch
  - Mở cửa một cách hợp lý

Đề xuất

- **Lĩnh vực chưa tương thích:**

Câu hỏi:

- Làm gì để tương thích?
- Và mở cửa hợp lý?

Giải pháp

(i) Chưa tương thích WTO:

- Sửa đổi PLVN để phù hợp, để mở cao hơn?
- Sửa đổi Nghị quyết 71/2006/QH11 để bổ sung Danh mục cam kết áp dụng trực tiếp

(ii) Chưa tương thích EVFTA, TPP

- Danh mục cam kết EVFTA, TPP áp dụng trực tiếp
- Văn bản thực thi riêng EVFTA, TPP về đầu tư
- Sửa đổi PLVN để phù hợp?

Đề xuất

- **Lĩnh vực đã tương thích:**

Câu hỏi:

- Làm gì để minh bạch?
- Và mở cửa hợp lý?

Giải pháp:

- Danh mục cam kết sẽ áp dụng trực tiếp
- Văn bản thực thi cam kết TPP, EVFTA
- Quy định trực tiếp trong PLVN
- Bổ sung quy định về quy trình áp dụng điều kiện đầu tư trong trường hợp không có cam kết, PLVN không có quy định

Xin cảm ơn